

Tworzenie pieniądza Grzegorz Wojtkowiak

Uniwersytet Ekonomiczny
w Poznaniu
18 czerwca 2020 r.

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

1

Po co są nam pieniądze?

Co by było gdyby nie było pieniędzy?

2

Gdy pieniądza nie było

Pieniądze nie zawsze były potrzebne.

Gdy byłem głodny – polowałem,
Gdy chciałem się ubrać – szyciem ubrania,
ale jeśli nie potrafiłem szyc ubrań...?

No właśnie... wśród ludzi następowała specjalizacja, która
wymusiła **WYMIENIANIE SIĘ**

3

Król szuka bogatego męża dla królowy Kogo powinien wybrać?

Książę Witold ma:

1 zamek
2 wsie
14 koni
8 powozów
20 ha łąk

Baron Bogusław ma:

2 statki
1 port przeładunkowy
9 łodzi rybackich
1 karczmę
dostęp do morza

Dobry zwyczaj nie pożyczaj

4

Ślusarz wymienia się z ogrodnikiem

**Ile jabłek kosztuje
taczka ?**

Od przybytku głowa nie boli

5

Ale co gdy ogrodnik chce wymienić
towar wczesną wiosną?

Grosz do grosza a będzie kokosza

6

Po co są pieniądze

- W celu kupna i sprzedaży dóbr (środek wymiany)
- Jako środek zapłaty
- W celu mierzenia wartości towarów i usług
- Jako sposób przechowywania wartości (gromadzenia)

7

Czym są pieniądze?

- Są ekwiwalentem (odpowiednikiem) wszystkiego (?) co niezbędne do życia
- Kształtują potrzeby, sposób myślenia, styl życia
- Motywują do działania i ich pozyskiwania

- Ale też rodzą chciwość, skąpstwo, przekupstwo...

8

Jak powstały pieniądze ?

9

Pieniądze pierwotne (wymiana barterowa)

- Trwałe
- Jednorodne
- Niepsujące się
- Rzadkie
- Rozpoznawalne
- Sól
- Skóry
- Zboża
- Ozdoby
- ...

10

Pieniądze kruszcowe

- Monety...
pochodzące z VII w.
p.n.e.
- A ile kosztuje
wyprodukowanie
współczesnego 1
grosza?

11

Pieniądze papierowe

- Od kwitów, przez bilety, po pieniądze papierowe w XVII wieku
- Dlaczego?
 - Tańszy w produkcji
 - Łatwiejszy w dzieleniu nominałów
- Ale ma też wady...

Mennica – miejsce gdzie
produkuje się monety i
banknoty

12

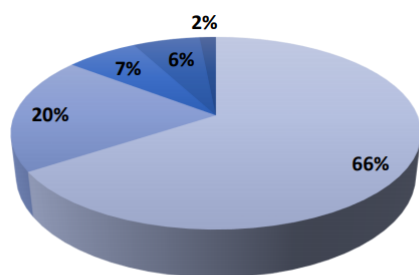
Pieniądz bezgotówkowy, „plastikowy” i elektroniczny

- Monety i pieniądze papierowe mają wiele wad
 - Nie tylko dlatego, że się gniotą ;-)
- Aby przyspieszyć obrót, również na duże odległości
- Aby zwiększyć bezpieczeństwo transakcji
- Aby zwiększyć ilość pieniądza
- Aby umożliwić jego szybką wymienialność

Rozwinęły się transakcje bezgotówkowe

13

Czym płacą Polacy?

- Płatność kartą
- Płatność gotówką
- Płatność telefonem, zegarkiem lub innym urządzeniem
- Płatność przez bankowość internetową
- Trudno powiedzieć

Źródło: <https://bde.wib.org.pl/>

14

Waluta

- Waluta to pieniądz danego kraju (lub grupy krajów)
 - Złoty, Euro, Dolar, Rubel, Korona, Marka, Frank, Funt, Peso
- Ciekawe waluty:
 - Łaty na Łotwie (były)
 - Lity na Litwie (były)
 - Lej w Mołdawii i Rumunii
 - Lek w Albanii
 - Lew w Bułgarii
 - Sum w Uzbekistanie

15

Kursy walut

Kurs waluty to wartość jednej waluty wyrażona w innej walucie...

czyli np. ile Złotych zapłacimy za 1 euro

A dlaczego kursy walut się zmieniają?

Czy dobrym rozwiązaniem byłaby np. jedna waluta na świecie?

16

Ciekawe zjawiska?

Drukowanie pieniędzy

- Zwiększanie ich ilości na rynku – związane (zwykle) ze wzrostem skali i wartości tego co wytwarzamy

Inflacja

- wzrost cen... czyli utrata siły pieniądza
- Inflacja powoduje spadek wartości realnej pieniądza
- Hiperinflacja

17

Pieniądz

czy to odpowiedź na wszystko?

18

Czy pieniądz jest idealny?

- Czy jest coś czego nie można kupić za pieniądze?
- Czy bez pieniędzy można żyć?
- Jakie ryzyka niesie za sobą „pogoń za pieniędzmi”?

19

Skąd brać pieniądze?

- Ze skarpety?
- Od Babci?

- Z banku – pożyczka
- Z oszczędzania (ale najpierw trzeba je zaobić)

- Z pracy (!)

20

Co warto robić z pieniędzmi

- Wydawać?
- Pożyczać?
- Chować w skarpecie?
- Trzymać w banku?
- Inwestować na giełdzie?

Inwestować w siebie !